

1/2 IVOT DĀ•VĀ• I BERE. MULTIREZISTENTNĀ• TBC

ĀĀEtrtek, 16 bĀ™ezen 2023

ZnĀjte knĀ-Ā3/4ky âĚVejce a jĀjâĚœ a âĚCo Ā3/4ivot dal a vzalâĚœ? O nich se dĀj Ā™Ā-ct, Ā3/4e jsou to takovĀĀ Ā3/4enskĀĀ tĀ-m, Ā3/4e je znajĀ- pĀjnovĀĀ. V tĀĀ druhĀĀ je popsĀjino, jak se autorka potĀ1/2kala s tuberkulozou, tenkrĀjt bez jakĀ1/2chkoliv âĚ“ vĀ-c neĀ3/4 rok dlouhou dobu proleĀ3/4ela jako pacientka plicnĀ-ho sanatoria. TehdejĀjĀ- IĀĀĀ•ba? Jen stĀjĀ1/2 pobyt na ho vzduchu, zimaâĚ! Je to sedmdesĀjt neuvĀĀ™itelnĀ1/2ch let. UkĀjzkovĀĀ dĀ-lo, jak vĀjecho jde, kdyĀ3/4 se chce. Nebo spĀĀ- se musĀ-

VĀjechny neuvĀĀ™itelnĀĀ hrĀ-zy svĀĀho Ā3/4ivota Ā™eĀjila s neuvĀĀ™itelnĀ1/2m humorem a optimismem, Ā•tenĀjĀ™Ā™m dĀjvala skrze strĀjny neobyĀ•ejnou sĀ-lu a chuĀŸ jĀ-t dĀj, i kdyĀ3/4 Ā•lovĀku nenĀ- dobĀ™e a nejradĀji by se vĀjĀ-m skoncoval. Autorka, Betty McDonaldovĀj, nikdy nepropadala sebelĀ-tosti a pesimismu, vĀ3/4dy hledĀla kupĀ™edu s nadĀjĀ- a vĀ-rou, Ā3/4e vĀje dobĀ™e dopadne.

Mj. pĀ™ipomnĀlo mi to uplynulĀĀ dva roky celosvĀtovĀĀ pandemieâĚ!

StejnĀ tak musĀ-me vĀjecho zvlĀjdat i my. I kdyĀ3/4 mnohdy to, co se dĀje, co pĀ™ichĀjzĀ-, nevypadĀj zrovna pohodovĀ. V souĀasnĀĀĀ dobĀ pĀ™ibĀ1/2vĀj lidĀ-, kteĀ™Ā- majĀ- multirezistentnĀ- tuberkulĀ3zu, tedy odolnou formu onemocnĀnĀ-. VyznaĀuje se tĀ-m, Ā3/4e na ni nezabĀ-rajĀ- bĀĀ3/4nĀĀ IĀĀky a pacienti mĀ-Ā3/4e trĀjpit i dva roky. LoĀskĀĀ poĀty novĀ hlĀjĀjenĀ1/2ch pĀ™Ā-padĀ tĀto tuberkulĀ3zy v ĀĀesku zas nejsou tak hroznĀĀ - z celkem 374 nemocnĀ1/2ch je cca 200 ĀĀechĀ-, ostatnĀ- jsou Ukrajinci, Vietnamci, IndovĀĀ, Rumuni a SlovĀjci, pĀj dalĀjĀ-ch je z jinĀ1/2ch zemĀ-. V zemi vĀjak v souĀasnĀĀĀĀ existuje pouze jedinĀĀ specializovanĀĀ centrum, kde se tito pacienti IĀĀĀ•Ā-. NachĀjzĀ- se v praĀ3/4skĀĀ FakultnĀ- ThomayerovĀ nemocnici. Loni tam postupnĀ leĀ3/4elo osmnĀjct lidĀ-. JelikoĀ3/4 tam majĀ- pouze patnĀjct IĀ-Ā3/4ek, kapacitnĀ je to na hranĀ.

ProblĀĀmem totiĀ3/4

je, Ā3/4e kaĀ3/4dĀ1/2 pacient s multirezistentnĀ- tuberkulĀ3zou musĀ- leĀ3/4et zvlĀjĀjĀŸ, aby nenastalo kĀ™Ā-Ā3/4enĀ- rezistencĀ-. Proto je tĀ™eba vĀtĀjĀ- kapacita IĀ-Ā3/4ek. VĀ1/2jimkou jsou rodinnĀ- pĀ™Ā-sluĀjnĀ-ci Āi spolubydlĀ-cĀ-, u nichĀ3/4 je pĀ™edpokĀjdanĀj infekci stejnĀ1/2m kmenem mykobakteria.

Podle odbornĀ-kĀ-

je vybudovĀjnĀ- dalĀjĀ-ch takovĀ1/2ch center zapotĀ™ebĀ-, protoĀ3/4e poĀty nemocnĀ1/2ch nejspĀ-Āj budou rĀ-st. Z loĀskĀ1/2ch devatenĀjcti nemocnĀ1/2ch odolnou tuberkulĀ3zou jich osm pochĀjzelo z Ukrajiny. LĀĀka™Ā™m by proto pĀ™i diagnostice a vĀasnĀĀĀ IĀĀĀ•bĀ pomohl ĀĀinnĀ1/2 screening pĀ™i jejich pĀ™Ā-chodu do zemĀ. PovinnĀĀ vstupnĀ- vyĀjetĀ™enĀ-zavedlo napĀ™Ā-klad Norsko. Ve Finsku musĀ- vĀjichni podstoupit rentgen hrudnĀ-ku, a ti, kteĀ™Ā- vykazujĀ- pĀ™Ā-znaky, takĀĀ vyĀjetĀ™enĀ- na tuberkulĀ3zu. Rentgen hrudnĀ-ku Ā•ekĀj pĀ™Ā-chozĀ- takĀĀ pĀ™i vstupu na Slovensko a do Nizozemska.

Co se tĀ1/2Ā•e

celkovĀĀĀ poĀtu nemocnĀ1/2ch tuberkulĀ3zou (tedy i bĀĀ3/4nou formou, na kterou zabĀ-rajĀ- bĀĀ3/4nĀĀ IĀĀky), loni jich v ĀĀesku bylo 374, coĀ3/4 je o sedmnĀjct vĀ-c neĀ3/4 pĀ™edloni. Z toho v 89 pĀ™Ā-padech Ājlo o lidi narozenĀĀ na UkrajinĀ. KaĀ3/4dopĀjdnĀ situace zatĀ-m nenĀ- nijak vyhrocenĀj. NiĀ3/4ĀjĀ- neĀ3/4 pĀ™edpokĀjdanĀj nemocnost mezi ukrajinskĀ1/2mi vĀjleĀnĀ1/2mi bĀĀ3/4enci je podle IĀĀka™Ā™ dĀjina zĀ™ejmĀ tĀ-m, Ā3/4e sem pĀ™iĀjli pĀ™edevĀjĀ-m Ukrajinci z vyĀjĀjĀ-ch sociĀlnĀ-ch vrstev a vĀtĀjĀjĀnou Ā3/4eny.

Nakazit se nenĀ-

tak jednoduchĀĀ. Pokud nĀjhodou s nemocnĀ1/2m jedete v tramvaji, pravdĀjpodobnĀ se vĀjm nic nenastane. U vĀtĀjiny lidĀ- zafunguje imunita a ani se nenakazĀ-. Riziko nakaĀ3/4enĀ- stoupĀj tehdy, kdyĀ3/4 Ā•lovĀk s nemocnĀ1/2m, kterĀ1/2 vykaĀjĀjĀjĀj, trĀjvĀ- nĀkolik hodin Āi spĀĀ-Āj dnĀ™ v uzavĀ™enĀĀ mĀ-stnosti. A jak onemocnĀnĀ- poznat? To vĀjak jedinĀj odbornĀ1/2m vyĀjetĀ™enĀ-m. Snadno se schovĀj za jinĀĀ choroby. NĀkteĀ™Ā™- pacienti jenom hubnou, jsou unavenĀ-, slabĀ- nebo trĀ- noĀnĀ-m pocenĀ-m.

SvÄ›tovÄ½
den boje proti tÄ›to chorobÄ›

pÄ™ipadÄ›j
na pÄ›jek 24. bÄ™ezna.

d@niela